

مالیه عمومی

ولان:

مهدی غلامی زارع

محسن مرادی نای

شناسنامه		غلامی زارع، مهدی، ۱۳۶۴-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام	
عنوان و نام پدیدآور	مالیه عمومی / مولفان مهدی غلامی زارع، محسن مرادی ثانی.	
مشخصات نشر	مشهد: طلوع مجد، ۱۳۹۷.	
مشخصات ظاهری	۲۲۲ ص.	
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۱۰۹-۴-۰	
وضعیت فهرست نویسی	فیا	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۰۵ - ۲۰۶.	
موضوع	مالیه عمومی -- قوانین و مقررات -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)	
شناسه افزوده	مرادی ثانی، محسن، ۱۳۶۴-	
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ۸۴۱/۳۱۳ HJ	
رده بندی دیویی	۳۳	
شماره کتابشناسی ملی	۵۴ ۵۲۷	

مالیه عمومی

مولفان: مهدی غلامی زارع، محسن مرادی ثانی

طراح جلد: حسن آرام

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۱۰۹-۴-۰

نوبت چاپ: اول ۹۷ - چاپخانه: پیشگام

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان، تیراژ: ۱۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات طلوع مجد

اینستاگرام: Majd.pub

www.majdpub.blogfa.com

شماره تماس: ۰۹۱۵۳۳۳۲۲۱۳

هرگونه کپی برداری و تکثیر قانوناً و شرعاً مجاز نمی باشد.

فهرست

۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: کلیات
۳	مقدمه
۳	دولت‌ها از نظر اقتصادی چه اهمیتی دارند؟
۴	بریف دلمرو مالیه عمومی
۶	تفاوت مالیه عمومی و مالیه خصوصی
۶	وجه تشابه مالیه عمومی و مالیه خصوصی
۷	وجه تفاوت مالیه عمومی و مالیه خصوصی
۹	حرکت و تحولات مالیه عمومی
۹	۱- فراز انقلاب صنعتی
۹	۲- جنگ جهانی اول و بحران ۲۹، ۳۰ و ۳۱
۹	۳- ایجاد شرکت و موسسات اقتصادی بزرگ
۹	۴- تحولات چند دهه اخیر
۱۰	مالیه از دیدگاه کلاسیک‌ها
۱۰	حفظ بودجه در حداقل ممکن
۱۰	اجازه استقرار برای اهداف تولیدی
۱۰	تأکید بر مالیات بر مصرف و اجتناب از مالیات بر پس‌انداز
۱۰	نادیده انگاشتن سیاست‌های مالی
۱۱	لزوم تأدیه فوری بدهی‌ها
۱۱	حفظ توازن بودجه
۱۱	مالیه از دیدگاه نوین
۱۲	اصول مالیه نوین

۱- عدم ضرورت همیشگی حفظ بودجه در حداقل ممکن و حفظ توازن در بودجه	۱۲
۲- تاکید بر سیاست کسر بودجه	۱۳
۳- پذیرش نقش مثبت استقراض	۱۳
۴- تاکید بر جنبه های منفی مالیات بر مصرف	۱۳
اصول اختلاف نظر کینزین ها و کلاسیکها	۱۳
۱- تعادل مالیات، خرج به خودی و همیشگی	۱۳
۲- کار رد عتایی عوامل اقتصاد	۱۴
۳- انعطاف پذیری قیمت	۱۴
۴- آثار توزیع درآمد	۱۴
۵- کشش انتظارات قیمت	۱۵
پیشینه مالیه عمومی در ایران	۱۵
سیاهه نویسی	۱۶
مالیات های عصر داریوش	۱۶
بودجه اشکانیان و ساسانیان	۱۷
بودجه سلجوقیان	۱۷
دوره دوم بودجه نویسی	۱۸
بودجه عصر صفوی	۱۹
بودجه عصر قاجار	۱۹
بودجه های مشروطه خواهان	۲۰
ارتباط مالیه عمومی با برخی از علوم	۲۰
فصل دوم: مالیه عمومی در اسلام	۲۳
سیر تطور مالیه عمومی در تاریخ اسلام	۲۳
امام مسؤول تصدی اموال عمومی	۲۵
حقوق مالیاتی در اسلام	۲۹

۳۰	انواع مالیات‌های اسلامی
۳۰	مالیات‌های ثابت
۳۰	۱- زکات:
۳۰	موارد وجوب زکات
۳۱	مقدار غلاتی که زکات دارد
۳۱	مقدار دامها زکات هر کدام
۳۲	نصاب زکات طلا و نقره
۳۲	زکات در هشت صورت می‌شود
۳۳	موارد خمس
۳۴	مصارف خمس
۳۴	احکام خمس
۳۵	سایر درآمدها
۳۶	مالیات‌های متغیر
۳۷	شبه مالیات‌ها
۳۷	صفات و شرایط مالیات‌های اسلامی
۳۷	خصایص مالیات گیرندگان
۳۸	چگونگی جمع‌آوری مالیات
۳۸	چگونگی مصرف مالیات
۳۹	چگونگی تخفیف مالیات
۳۹	ویژگی‌ها و آثار مالیات در اسلام
۴۲	تفاوت مالیات‌های اسلامی با مالیات‌های متعارف
۴۵	فصل سوم: منابع و مبانی حقوق مالیه
۴۵	۱- قانون

۴۵	الف- قانون اساسی
۴۶	ب- قانون عادی
۴۷	ج- معاهدات بین‌المللی
۴۸	۲- آیین‌نامه‌های دولتی
۴۹	۳- رویه قضایی
۴۹	۴- عرف و دکترین حقوقی
۵۱	فصل چهارم: نقش دولت و اندازه آن
۵۱	دیدگاه‌های مختلف پیرامون نقش دولت و اندازه آن
۵۱	۱- مرکانتیلیسم
۵۱	۲- فیزیوکراسی
۵۱	۳- کلاسیک‌ها
۵۲	وظایف دولت از دیدگاه آدام اسمیت در کتاب «ثروت ملل»
۵۲	معیارهای سنجش نقش دولت
۵۲	۱- حجم هزینه‌های دولت
۵۳	۲- نسبت هزینه‌های دولت به درآمد ملی
۵۳	۳- نسبت هزینه‌های دولت به جمعیت یا هزینه سرانه دولت
۵۳	تقسیم‌بندی کشورها بر حسب اندازه دولت (تحلیل مقطعی)
۵۴	دلایل رشد هزینه‌های دولت
۵۴	۱- مدل رشد هزینه‌های دولت از دیدگاه رشد و توسعه اقتصادی
۵۵	۲- نظریه واگنر
۵۵	عوامل موثر تعیین‌کننده رشد نسبی بخش عمومی از نظر واگنر
۵۷	فصل پنجم: دولت، ضرورت بخش عمومی
۵۷	مقدمه

اهداف یا وظایف دولت	۵۸
الف- عوامل ایجاد کننده شکست بازار (تخصیص بهینه منابع)	۵۸
انحصار	۵۸
۱- انحصار طبیعی	۵۹
۲- انحصار دولتی	۵۹
۳- انحصار دوجانبه	۶۰
۴- انحصار چند جانبه	۶۰
پیامدهای خارجی یا اثرات زنجیری	۶۰
انواع پیامدهای خارجی	۶۰
۱- پیامدهای خارجی منفی	۶۰
۲- پیامدهای خارجی مثبت	۶۰
کالاهای عمومی	۶۱
تولید و ارائه کالاهای عمومی	۶۲
ب- اهداف توزیع عادلانه درآمد	۶۲
منابع ایجاد کننده درآمد	۶۲
علل تفاوت در دستمزدها و حقوق	۶۲
نابرابری توزیع درآمد	۶۳
روش‌های محاسبه نابرابری توزیع درآمد	۶۳
۱- روش بخشش‌های درآمدی	۶۳
۲- رسم توزیع درآمد (منحنی لورنز)	۶۳
۳- اندازه‌گیری نابرابری توزیع درآمد (ضریب جینی)	۶۴
توزیع درآمد عادلانه از دیدگاه مطلوبیون	۶۵
سیاست‌های توزیع مجدد درآمد	۶۵

۶۵	آشنایی با تامین اجتماعی در ایران
۶۶	علل الزامی بودن تامین اجتماعی
۶۶	گروه های عمده فعالیت های تامین اجتماعی
۶۷	سازمان تامین اجتماعی
۶۷	تغییر نام صندوق احتیاط کارگران
۶۷	حمایتهای سازمان تامین اجتماعی
۶۷	۱. حمایتهای درمانی
۶۷	۲. حمایتهای ترابری
۶۸	۳. حمایتهای بلند مدت
۶۸	سازمان بازنشستگی کشوری
۶۸	وظایف اساسی سازمان بازنشستگی
۶۹	صندوق های بازنشستگی مستقل
۶۹	سازمان بهزیستی کشور
۶۹	عمده فعالیت های سازمان بهزیستی کشور
۷۰	کمیته امداد امام خمینی
۷۰	مهمترین فعالیت های کمیته امداد امام خمینی
۷۳	صل ششم: مخارج و درآمدهای عمومی
۷۳	هزینه های عمومی
۷۳	الف) هزینه های اداری و اجرایی
۷۳	۱- هزینه های مربوط به مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات
۷۳	۲- اجاره
۷۴	۳- خدمات قراردادی عام
۷۴	۴- هزینه های خدمات قراردادی خاص

۷۴	۵- لوازم و موارد مصرف شدنی
۷۴	۶- هزینه های سری
۷۴	(ب) هزینه های عمومی اقتصادی
۷۴	۱- هزینه های سرمایه‌ای
۷۴	۲- هزینه های جاری
۷۵	۳- هزینه های انتقالی
۷۵	درآمدهای عمومی
۷۶	(الف) درآمدهای مالیاتی
۷۶	انواع استقراض
۷۷	(الف) تقسیم استقراض از جهت منبع تامین اعتبار که از این لحاظ استقراض به دو قسمت داخلی و خارجی تقسیم می‌شود:
۷۷	(ب) تقسیم استقراض از جهت مدت مانده در آن به سه طریقۀ عمل استقراض انجام می‌شود:
۷۸	طبقه بندی درآمدهای دولت در بودجه‌ی کشور
۷۸	درآمدهای مالیاتی
۷۸	مالیات‌ها
۷۹	تعریف مالیات
۷۹	اجزاء مالیات
۸۰	تقسیم بندی مالیات‌ها
۸۰	طبقه بندی عمومی مالیات‌ها
۸۰	انواع مالیات‌ها براساس میزان پرداخت
۸۱	انواع مالیات از جهت مبنای مالیاتی
۸۱	پایه های مناسب مالیات
۸۳	پرداخت کننده نهایی مالیات
۸۵	فصل هفتم: اصول حاکم بر مالیات‌ها

۸۵	الف) اصول کلاسیک حاکم بر مالیات‌ها
۸۶	ب) اصول نوین مالیاتی
۹۱	فصل هشتم: منابع مالیاتی در حقوق ایران
۹۱	بخش اول: منابع مالیات‌های مستقیم
۹۱	الف: منابع مالیاتی بر دارایی
۹۲	ب: مالیات برآمد
۹۵	چگونگی تشخیص وصول مالیات
۱۰۰	منابع مالیات‌های غیر مستقیم
۱۰۰	الف) مالیات بر واردات
۱۰۱	ب) مالیات بر معاملات
۱۰۱	قرار مالیاتی و اجتناب از پرداخت مالیات
۱۰۳	فصل نهم: آثار مالیات
۱۰۶	تأثیر مالیات از دیدگاه مصرف کننده
۱۰۷	منحنی عرضه، کاملاً کشش پذیر
۱۰۸	منحنی عرضه، کاملاً بدون کشش
۱۰۹	منحنی تقاضا کاملاً کشش پذیر
۱۱۰	منحنی تقاضا کاملاً بدون کشش
۱۱۰	مالیات بر واحد در بازار رقابتی برداشت جبری
۱۱۲	بررسی آثار مالیات بر قیمت
۱۱۴	مالیات بر قیمت در بازار رقابتی (برداشت جبری)
۱۱۴	انواع یارانه براساس نحوه پرداخت
۱۱۵	انواع یارانه براساس نوع پرداخت
۱۱۵	یارانه بر واحد

یارانه بر واحد، از دیدگاه عرضه کننده.....	۱۱۵
یارانه بر قیمت در بازار رقابتی.....	۱۲۰
یارانه بر واحد و قیمت در بازار رقابتی (برداشت جبری).....	۱۲۱
سیاستهای مالی دولت.....	۱۲۲
ابزارهای سیاست مالی.....	۱۲۳
مالیات کنترل دولت بر ابزارهای مالی.....	۱۲۳
یوست.....	۱۲۳
اضافه رفاه مصرف کننده.....	۱۲۳
اضافه رفاه تولیدکننده.....	۱۲۴
اضافه رفاه جامعه.....	۱۲۵
فصل دهم: دادرسی مالیات	۱۲۷
بخش یکم: اعتراض به برگ تشخیص.....	۱۲۷
بند ۱ _ شرایط و نحوه اعتراض به برگ تشخیص.....	۱۲۷
بند ۲ _ تکلیف واحد مالیاتی در موارد ابلاغ قانون برگ تشخیص مالیات.....	۱۲۷
بند ۳ _ رسیدگی به اعتراض مؤدی نسبت به برگ تشخیص مالیات.....	۱۲۸
بند ۴ _ مشخصات برگ اعتراض.....	۱۲۸
بند ۵ _ نحوه تسلیم اعتراض.....	۱۲۹
بند ۶ _ شرایط ارائه اسناد و مدارک همراه اعتراض.....	۱۲۹
بخش دوم: وکیل و سایر اشخاص در حکم مؤدی مالیاتی.....	۱۳۰
بند ۷ _ تسلیم مدارک دال بر سمت وکیل یا نماینده قانونی مؤدی به هیأت.....	۱۳۰
بند ۸ _ انتخاب وکیل و حدود اختیارات وی و تعلق حق تمبر.....	۱۳۰
بند ۹ _ اشخاص مجاز به حضور در هیأت.....	۱۳۰
بند ۱۰ - منع وکالت اعضاء هیأت های حل اختلاف مالیاتی و کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی.....	۱۳۱

- بند ۱۱ _ موارد خودداری از رسیدگی توسط اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی ۱۳۱
- بخش سوم: برگ دعوت هیأت (تعیین، تغییر و ابلاغ وقت رسیدگی، ارسال پرونده) ۱۳۲
- بند ۱۲ _ تنظیم برگ دعوت در سه نسخه ۱۳۲
- بند ۱۳ _ تعیین وقت هیأت ۱۳۲
- بند ۱۴ _ ابلاغ وقت رسیدگی به مؤدی با رعایت حداقل فاصله زمانی ۱۳۲
- بند ۱۵ _ اطلاع تاریخ تشکیل جلسه به اعضای هیأت ۱۳۲
- بند ۱۶ _ ابلاغ وقت رسیدگی به وراث در صورت فوت مؤدی ۱۳۳
- بند ۱۷ _ تجدید وقت جلسه هیأت ۱۳۳
- بند ۱۸ _ تغییر زمان جلسه رسیدگی ۱۳۳
- بند ۱۹ _ مهلت ارسال پرونده به هیأت حل اختلاف ۱۳۳
- بند ۲۰ _ نقص در پرونده ۱۳۳
- بند ۲۱ _ تشکیل جلسه خارج از وقت اداری ۱۳۴
- بخش چهارم: قرار (رسیدگی، تجدید دعوت، تأمین) ۱۳۴
- بند ۲۲ _ صدور قرار رسیدگی و مهلت اجرای آن ۱۳۴
- بند ۲۳ _ لزوم پاراف ظهر گزارش مجریان قرار توسط هیأت صادرکننده ۱۳۴
- بند ۲۴ _ شرایط درخواست کارشناس رسمی دادگستری توسط مؤدی ۱۳۴
- بند ۲۵ _ تسلیم رونوشت گزارش رسیدگی و اجرای قرار به مؤدی ۱۳۵
- بند ۲۶ _ شرایط صدور قرار تأمین مالیاتی قبل از قطعیت ۱۳۵
- بند ۲۷ _ مسئولیت متقاضی قرار تأمین مالیات ۱۳۵
- بخش پنجم: رأی هیأت (کیفیت، مشخصات، شرایط صدور، اصلاح) ۱۳۵
- بند ۲۸ _ کیفیت آراء صادره ۱۳۵
- بند ۲۹ _ مشخصات آراء صادره ۱۳۵
- بند ۳۰ _ خودداری از صدور آراء عام و کلی ۱۳۶
- بند ۳۱ _ شرایط صدور رأی یا قرار رسیدگی ۱۳۶

بند ۳۲ _ نحوه اصلاح اشتباه در مآخذ مالیات رای صادره.....	۱۳۶
بند ۳۳ _ مهلت ارسال رای صادره به اداره امور مالیاتی.....	۱۳۷
بند ۳۴ _ لزوم صدور رای در موارد استرداد اعتراض.....	۱۳۷
بند ۳۵ _ شرایط موکول نمودن صدور رای به اثبات ادعایی دیگر توسط مؤدی.....	۱۳۷
بخش ششم: در مقررات مختلفه هیأت.....	۱۳۸
۳۶ _ صدور اوراق مالیاتی جداگانه.....	۱۳۸
بند ۳۷ _ شرط رسمیت جلسات هیأت.....	۱۳۸
بند ۳۸ _ شرایط انتخاب اعضای هیأت.....	۱۳۸
بند ۳۹ _ تکلیف رات مالیاتی که هیأت مستقل ندارند.....	۱۳۸
بند ۴۰ _ طرح دو رانده و تبط به هم در یک هیأت.....	۱۳۸
بند ۴۱ _ مرجع رسیدگی به اقامت اجرای.....	۱۳۹
بند ۴۲ _ مطالبه مالیات بر غیر مری.....	۱۳۹
بند ۴۳ _ مرجع تصویب دستور.....	۱۳۹
فصل یازدهم: بودجه.....	۱۴۱
مقدمه.....	۱۴۱
واژه بودجه و تعاریف آن.....	۱۴۲
بودجه کل کشور از سه قسمت تشکیل می شود.....	۱۴۴
اصول بودجه.....	۱۴۴
منابع تامین کسر بودجه.....	۱۴۷
۱- دریافت وام.....	۱۴۷
۲- افزایش درآمد.....	۱۴۷
۳- کاهش هزینه ها.....	۱۴۸
ترکیب بودجه.....	۱۴۸
بودجه عمومی دولت، بودجه شرکتها و بانکها، و بودجه موسسات.....	۱۴۸

۱۴۹.....	طبقه بندی عملیاتی
۱۵۰.....	طبقه بندی جدید بین المللی در بودجه ۱۳۸۱
۱۵۱.....	سه تراز مهم براین اساس قابل ارائه است:
۱۵۱.....	۱) تراز عملکرد جاری دولت
۱۵۱.....	۲) تراز ثروت و دارایی طبیعی و مادی
۱۵۱.....	۳) تراز انتقال انواع مال بین نسل ها
۱۵۳.....	ل دوازده مرحله گردش بودجه
۱۵۳.....	۱) مراحل گردش بودجه در ایران
۱۵۴.....	مرحله اول: تهیه و تنظیم لایحه بودجه
۱۵۶.....	تنظیم و پیشنهاد بودجه در ایران
۱۵۶.....	مراحل تنظیم و پیشنهاد بودجه
۱۵۶.....	۱- پیش بینی مقدماتی بودجه
۱۵۷.....	۲- تهیه گزارش اقتصادی سالانه
۱۵۷.....	۳- بخشنامه بودجه
۱۵۷.....	۴- تهیه و تنظیم بودجه در دستگاه ها
۱۵۷.....	۵- بررسی بودجه
۱۵۷.....	۶- ارائه بودجه به شورای اقتصاد
۱۵۷.....	۷- تهیه لایحه بودجه و ارسال آن به هیئت دولت
۱۵۷.....	مرحله دوم: تصویب بودجه
۱۵۷.....	انواع بودجه تقدیمی به مجلس
۱۵۹.....	۱. لایحه بودجه کل کشور
۱۵۹.....	۲. لوایح بودجه های موقت (یک تا سه ماهه)
۱۵۹.....	۳. لایحه اصلاح بودجه کل کشور
۱۵۹.....	۴. لایحه متمم بودجه

۱۶۰.....	موارد خاص در تصویب بودجه
۱۶۰.....	مرحله سوم: اجرای بودجه
۱۶۴.....	مرحله چهارم: نظارت بر بودجه
۱۶۵.....	۱- نظارت مالی یا نظارت وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱۶۷.....	۲- نظارت عملیاتی یا نظارت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
۱۶۷.....	۳- نظارت قوه مقننه
۱۷۱.....	عمل ۱- یازدهم: خزانه
۱۷۱.....	خزانه و خزانه ری
۱۷۲.....	تاریخچه: انه دارایی در ایران
۱۷۴.....	مهم‌ترین وظایف خزانه در ایران
۱۷۴.....	درآمد عمومی چیست و سرانه‌های کل کجاست؟
۱۷۵.....	استاد خزانه
۱۷۷.....	فصل چهاردهم: درآمد ملی
۱۷۷.....	مدل درآمد ملی
۱۷۷.....	جریان چرخشی درآمد - تولید در اقتصاد دو بخشی
۱۷۹.....	مدل دو بخشی با وجود پس انداز
۱۸۱.....	جریان چرخشی درآمد - تولید در اقتصاد سه بخشی
۱۸۵.....	موارد نقص مدل درآمد ملی
۱۸۶.....	ضریب افزایش بودجه متعادل
۱۸۷.....	ضمانت
۲۰۵.....	کتابنامه

پیشگفتار

تاکی غم آن خورم که دارم یا نه
وین عمر به خوشدلی گذارم یا نه
پرکن قدح باده که معلوم نیست
کاین دم که فرو برم برآرم یا نه

کتاب حاضر تحت عنوان "مالیه عمومی" یا "اقتصاد عمومی" جهت استفاده اساتید و دانشجویان رشته‌های حسابداری، مدیریت، حقوق و سایر رشته‌های مرتبط تدوین شده است. که برای دانشجویان حسابداری و مدیریت عنوان مالیه عمومی و تعیین خط‌مشی دولت‌ها و می‌بایست کلیه کتاب به جز فصل‌های سوم و دهم و همچنین دانشجویان حقوق با عنوان «حقوق مالی عمومی» کلیه کتاب به جز فصل‌های نهم و دهم را هم تدریس گردد.

به طور کلی این کتاب در چهارده فصل تنظیم گردیده است. در فصل اول به بررسی کلیات پرداخته شده است. در فصل دوم کتاب، مالیه عمومی در اسلام و رد بررسی قرار گرفته است. در فصل سوم کتاب به بررسی منابع و مبانی حقوق مالیه پرداخته شده است. در فصل چهارم کتاب، نقش دولت و اندازه آن مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل پنجم کتاب به بررسی دولت، ضرورت بخش عمومی پرداخته شده است در فصل ششم کتاب، مخارج و درآمدهای عمومی مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل هفتم کتاب به بررسی اصول حاکم بر مالیات پرداخته شده است. در فصل هشتم کتاب، منابع مالیاتی در حقوق ایران مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل نهم کتاب به بررسی آثار مالیات پرداخته شده است. در فصل دهم کتاب، دادرسی مالیاتی مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل یازدهم کتاب به بررسی بودجه پرداخته شده است. در فصل دوازدهم کتاب، مراحل گردش بودجه مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل سیزدهم کتاب به بررسی

خزانه پراخته شده است. در نهایت در فصل چهاردهم به بررسی نحوه محاسبه درآمد ملی پرداخته شده است.

در این اثر سعی شده تا مباحث رایج و متداول اقتصاد عمومی با توجه به سرفصل دروس دانشگاه آزاد اسلامی برای دانشجویان که در منابع داخلی و خارجی آورده شده اند، تهیه و تنظیم گردد. با این وجود مطمئناً این مجموعه، خالی از اشکال و بی عیب و نقص نیست، لذا نگارنده از نظرات انتقادات سازنده تمامی اساتید، دانشجویان و سروران ارجمندی که کتاب حاضر را مطالعه می نمایند، استقبال می کند.

در پایان به خود لازم می دانم تا از همه عزیزان و همراهان بویژه دانشجویان حسابداری دانشگاه آزاد اردبیل به پنده را در تهیه و تنظیم این مجموعه یاری رسانده اند، صمیمانه تشکر نمایم و با تشکر از دوست عزیزم آقای سید مرتضی موسوی مجد مدیر محترم انتشارات طلوع مجد که مارا در تکمیل این اثر یاری رساندند.

پاییز ۱۳۹۷

مهدی غلامی زارع